

Nr 11

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion
angående tillstånd för Inomeuropeisk Mission att tills
vidare tullfritt få införa vissa flyktingarbeten.*

(1:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 327, av herrar *Hallén* och *Rubbestad* har hemställts, »att riksdagen måtte meddela organisationen Inomeuropeisk Mission tillstånd att tills vidare till riket tullfritt få införa sådana flyktingarbeten, som tillverkats vid I. M:s i utlandet belägna hjälpstationer».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Av innehållet i *den föreliggande motionen* må här återgivas följande.

I motionen anføres, att Inomeuropeisk Mission (I. M.) alltsedan andra världskriget bedriver ett omfattande hjälparbete bland flyktingar i Mellan-europa. Dess verksamhet uppbärs ekonomiskt av gåvor från svenska folket. I. M:s arbete, som lämnat genomgripande hjälp till i runt tal 285 000 människor, bedrivs från hjälpcentraler i Österrike, Västtyskland, Berlin och Paris samt kompletteras med rekreationshem i Sverige. Organisationen strävar efter att få människan att återvinna tron på sitt värde genom att skapa förutsättningar för henne att verksamt bidra till sin egen och sina medmänniskors förbättrade framtid. Efter att ha lämnat en redogörelse för verksamheten bland flyktingarna anför motionärerna, att I. M. anställt en handarbetslärarinna, som reser omkring i lägren och ger undervisning i olika slag av handarbetsteknik. Hon lämnar ut material, och flyktingarna får sedan på egen hand i sina bostäder utföra handarbeten, som avhämtas av I. M:s medarbetare mot kontant ersättning för det utförda arbetet. Genom denna verksamhet försörjer sig helt eller delvis omkring 200 personer. Det finns många gamla, som till sina låga understöd kan lägga en egen arbetsförtjänst genom I. M:s handarbetsverksamhet. Bland dessa finns det ensamstående kvinnor i åldern 65—72 år, som endast uppbär 280 Schilling (56 kronor) per månad i understöd. Deras handarbeten ger dem nu ett icke föraktligt tillskott till uppehållet. Det finns flyktingmödrar bland »hemarbeterskorna», som tack vare inkomsten på handarbetena vågar låta sina barn vidareutbildas. Åter andra har med dessa extra inkomster bidragit till byggnadskostnaderna till ett eget hem i det främmande landet. Flyktingarbetena, till vilka allt material inköpes i Sverige, försäljes av I. M. i Öster-

rike, Tyskland och Sverige. Den årliga sammanlagda försäljningssumman uppgår till ca 30 000 kronor. Försäljningen i Sverige sker i liten skala till tillfälliga besökare på I. M:s sekretariat i Lund. De flesta av de i Sverige försålda flyktingarbetena rekvireras per post av I. M.-intressenter runt om i landet för försäljning vid basarer eller privat till vänner och bekanta. I. M. håller samma priser på flyktingarbetena som hemslöjdsföreningarna i Sverige för motsvarande alster. Den tullavgift, som belastar de till Sverige införda handarbetena, hotar emellertid nu att fördyra varorna så att risk finns för att de inte längre skall kunna avyttras i Sverige. Att sänka omkostnaderna på arbetena genom att sänka flyktingarnas löner kan icke komma i fråga.

Utskottet. I den förevarande motionen har hemställts att riksdagen måtte medge organisationen Inomeuropeisk Mission tillstånd att tills vidare tullfritt få införa sådana flyktingarbeten, som tillverkats vid organisationens i utlandet belägna hjälpstationer. Till stöd för yrkandet har anförts, att Inomeuropeisk Mission sedan andra världskriget bedriver ett omfattande hjälparbete bland flyktingar i Mellaneuropa. Genom organisationens försorg ges många flyktingar möjlighet att genom handarbete bidra till sin försörjning. Flyktingarbetena, till vilka allt material inköps i Sverige, försäljes bland annat här till samma priser som hemslöjdsföreningarna betingar sig för motsvarande alster. Genom den tull, som uttages vid införseln, hotar emellertid handarbetena att bli så fördyrade att risk finns för att de inte längre skall kunna avyttras. Någon möjlighet att minska omkostnaderna genom att sänka flyktingarnas arbetslöner kan enligt motionärernas mening inte ifrågakomma.

Den hjälpverksamhet, som Inomeuropeisk Mission bedriver i syfte att ge flyktingarna i Mellaneuropa möjligheter till en förbättrad framtid, finner utskottet i likhet med motionärerna värd allt stöd. Enighet torde också råda om att Sverige i största möjliga utsträckning bör söka bidra till att lindra nöden bland flyktingarna i Europa och annorstädes. Det är därför i och för sig angeläget att onödiga hinder inte upprätthålls för den försäljning, som här sker i mindre omfattning av flyktinghandarbeten. Utskottet finner emellertid tveksamt om ett eventuellt stöd åt verksamheten i fråga lämpligen bör ges i form av tullättnader. En dylik åtgärd skulle lätt få prejudicerande verkan. Med all sannolikhet skulle även andra organisationer och sammanlutningar med lika behjärtansvärda ändamål kunna göra berättigade anspråk på att komma i åtnjutande av liknande förmåner. Av anförda skäl finner sig utskottet inte kunna tillstyrka bifall till motionen II: 327.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att motionen II: 327 av herrar Hallén och Rubbestad angående tillstånd för Inomeuropeisk Mission att tills vidare

tullfritt få införa vissa flyktingarbeten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 18 februari 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Hagberg, Eriksson, Spetz, Erik Jansson, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Bengtson, Möller och Alvar Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Kollberg, Allard, Kärrlander, Engkvist, Andersson i Essvik, Nilsson i Bästekille, Anderson i Sundsvall, Jansson i Aspeboda och Stenberg.